

OB RAT K DÍTĚTI

A

**JEHO VÝCHOVNĚ
VZDĚLÁVACÍM POTŘEBÁM**

obrat k dítěti (Helus)

- Výchova a vzdělávání nejsou konstantou
 - ▣ proměnlivost napříč historií i kulturami
- Dětství již není chápáno jako soubor „deficitů v porovnání s dospělostí“
- Dětství – nyní jsou mu přisuzovány pozitivní znaky
 - ▣ Vývojové a rozvojové možnosti, **potenciál**
 - ▣ Zvýšená senzitivita a spontaneita – vyjádření **tvořivého elánu individuality**

cíle pedagogiky

- Napomáhat dítěti co nejvíce z vkladů mohlo v dospělosti zužitkovat
- Přejchod do dospělosti – vnitřně motivovaná transformace, ne potlačení či opomíjení dětství ve prospěch jeho nejrychlejší záměny v dospělost
- Dětství - důležitá vývojová fáze a nikoli jen pouhá „přípravka“ na dospělost

předpoklady osobnostního pojetí dítěte

- Odkázanost dítěte na druhé lidi
- Vývojové směrování dítěte
- Vývojové potenciality (ty jsou v centru)

individuální potenciál

- Každý má **potenciál**, který lze rozvíjet
- Respekt vůči **individualitě** jedince
- Orientace spíše na **potřeby** než na normu
- Důraz na **osobní zkušenost** vychovávaného x slovní působení
- *„Velký vliv na prospěch žáka má jeho schopnost přizpůsobit se požadavkům školy a učitelů“.* (Pelikán)
 - ▣ individuální specifika versus norma

obecná podmínka rozvoje

„Nejdůležitější pro výchovu je vytvoření podmínek, ve kterých se chce samo dítě nebo mladý člověk zdokonalovat, pracovat na sobě, podmínek, ve kterých se z objektu výchovy stává jeho subjektem.“ (Pelikán)

literatura

- Helus – *Dítě v osobnostním pojetí*
- Pelikán – *Výchova pro život + Pomáhat být*